

Warszawa, 12 lutego 2024 r.

Warszawa, Kraków i Wrocław liderami rankingu Akademickości Miast

Polska plasuje się tuż za czołówką krajów UE pod względem większości wskaźników opisujących szkolnictwo wyższe. W 94 miastach w Polsce znajduje się łącznie 364 uczelni wyższych, na których studiuje 1,2 mln studentów, stanowiących 39 proc. osób w wieku 20-24 lat. Udział studentów w tej grupie wiekowej w całej UE wynosi 36 proc. Najwięcej studentów jest w Warszawie (247 tys. osób.), a najwięcej studentów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - w Poznaniu. Absolwenci uczelni z Wiodących Miast Akademickich szukają pracy zwykle nie dłużej niż 4 miesiące. Zdecydowana większość z nich znajduje pracę po uzyskaniu dyplomu, większość zatrudnia się na umowę o pracę, tylko kilkakilkanaście procent decyduje się na rozpoczęcie własnej działalności. Raport Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Akademickość polskich miast (II)” potwierdził również współzależność pomiędzy akademickością a rozwojem społeczno-gospodarczym miast.

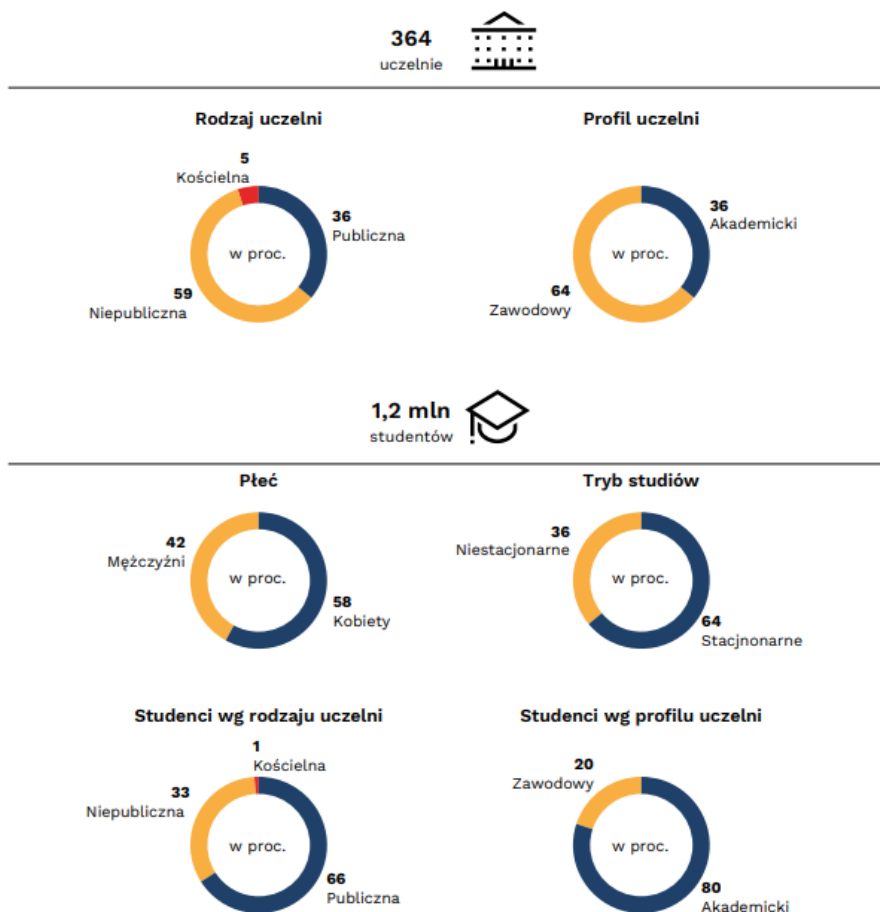
Coraz mniej studentów i mniej uczelni wyższych w Polsce

W 2022 r. w 94 miastach w Polsce funkcjonowały 364 uczelnie, w których uczyło się 1,2 mln studentów. Liczba uczelni maleje jednak z roku na rok – jeszcze w 2012 r. działało ich 465, a w ciągu dekady ich liczba spadła o blisko 1/3, co jest przede wszystkim efektem likwidacji wielu szkół niepublicznych. Mimo wszystko jednostki niepubliczne ciągle stanowią prawie 60 proc. wszystkich polskich uczelni.

60 proc. polskich studentów stanowią kobiety. 66 proc. studentów uczęszcza na uczelnie publiczne, choć ich przewaga nad niepublicznymi z roku na rok się zmniejsza.. 64 proc. studentów wybiera studia stacjonarne. Najwięcej osób uczęszcza na studia I stopnia (62 proc.), nieco ponad 1/5 to słuchacze studiów II stopnia. Jedynie 17 proc. uczy się na studiach jednolitych magisterskich. Jednocześnie systematycznie zmniejsza się liczba absolwentów studiów.

„W latach 2014-2021 nastąpił spadek liczby absolwentów, niezależnie od stopnia i dziedziny studiów. Wyjątkiem są studia z zakresu nauk medycznych, gdzie na studiach II stopnia, liczba absolwentów wzrosła aż o 30 proc. O zmniejszeniu liczby absolwentów zadecydowały m.in. niekorzystne zmiany demograficzne w Polsce, trudności w znalezieniu satysfakcjonującej pracy po studiach, jak i wzrost znaczenia szkolnictwa branżowego. Coraz mniejsze znaczenie ma dyplom akademicki, gdyż pracodawcy poszukują fachowców z praktycznymi umiejętnościami.” – wskazuje dr Urszula Kłosiewicz-Górecka, starsza analityczka w zespole foresightu gospodarczego PIE.

Infografika 2. Uczelnie i studenci w Polsce w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych POLON (Radon 2023a, 2023b, 2023c).

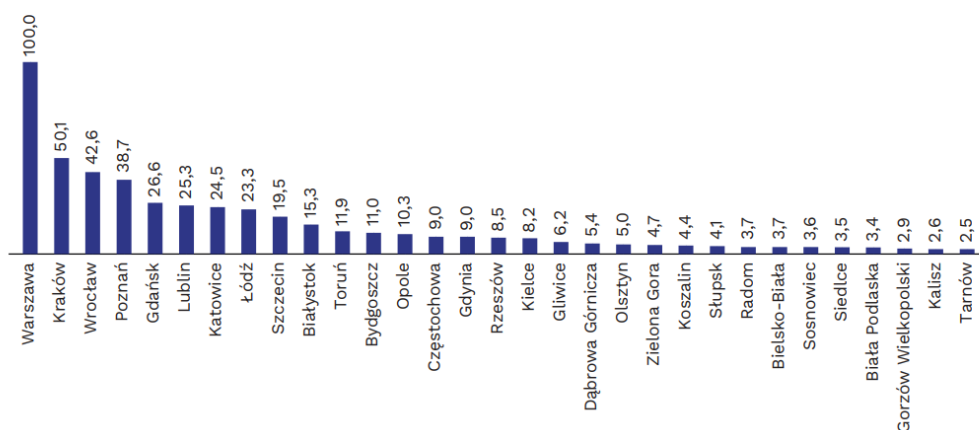
Warszawa na czele rankingu akademickości miast

Po uwzględnieniu miast, w których są zlokalizowane uczelnie z Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy 2023, wyróżniliśmy 31 Wiodących Miast Akademickich i porównaliśmy poziom akademickości uczelni w nich zlokalizowanych. Akademickość miast wyznaczyliśmy na podstawie ośmiu kryteriów odnoszących się do uczelni tam zlokalizowanych: : prestiż, liczba absolwentów na rynku pracy, potencjał naukowy, innowacyjność, efektywność naukowa, warunki kształcenia oraz umiędzynarodowienie. Liderem akademickości jest Warszawa, na drugim miejscu uplasował się Kraków. Następne miejsca zajęły Wrocław i Poznań. Kolejność miejsc w rankingu jest taka sama jak w 2019 r., kiedy PIE przygotował pierwszy raport dotyczących akademickości polskich miast.

„Kraków, Wrocław oraz Poznań tworzą grupę miast Goniących Lidera akademickości, czyli Warszawy. Uczelnie z tych miast wyróżniają a się pozytywnie przede wszystkim uznaniem

międzynarodowym oraz posiadanymi uprawnieniami habilitacyjnymi i doktorskimi. Wartość wskaźnika dotyczącego liczby patentów i praw autorskich w Polsce była w nich wyższa niż dla Warszawy. Liczba uczelni z tych trzech miast stanowi ponad ¼ uczelni uwzględnionych w rankingu „Perspektyw”. Jednocześnie Kraków, Poznań i Wrocław to miasta, które w odbiorze społecznym są postrzegane jako zdecydowanie akademickie” – zauważa dr Anna Szymańska, starsza analityczka z zespołu foresightu gospodarczego PIE.

Wykres 2. Indeks Akademickości Miast (w pkt.)

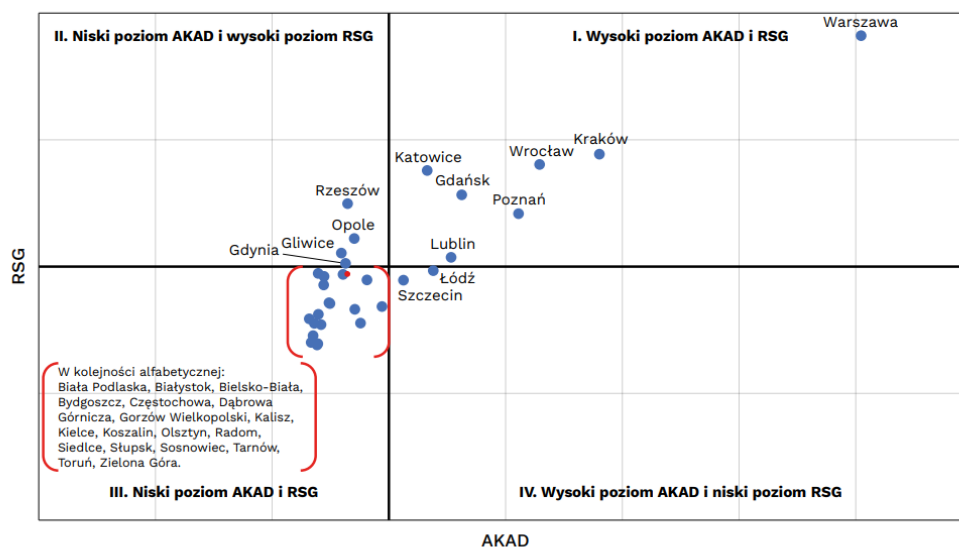

Źródło: opracowanie własne PIE.

Poziom akademickości ma związek z poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego

Miasta, w których zarówno akademickość, jak i rozwój społeczno-gospodarczy można ocenić wysoko to Warszawa, Kraków, Wrocław, Katowice, Gdańsk, Poznań i Lublin. W Łodzi i Szczecinie pomimo akademickości na wysokim poziomie, poziom rozwoju społeczno-gospodarczego jest poniżej przeciętnego. Niewielka grupa miast: Rzeszów, Opole, Gliwice i Gdynia, pomimo niższego niż przeciętny wskaźnika akademickości, ma wyższy niż przeciętny poziom rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wykres 12. Akademickość a rozwój społeczno-gospodarczy Wiodących Miast Akademickich

Źródło: opracowanie własne PIE.

„Raport PIE potwierdził występowanie wyraźnej współzależności pomiędzy akademickością a rozwojem społeczno-gospodarczym miast. W miastach o wyższym rozwoju społeczno-gospodarczym częściej znajdziemy uczelnie, które są wysoko oceniane w rankingach ze względu na poziom kształcenia. Jednocześnie funkcjonowanie dobrych uczelni w mieście przekłada się na większy rozwój samego miasta. Uczelnie w mieście to zasób, który przekłada się na większą liczbę mieszkańców, rozwój wszelkiego rodzaju infrastruktury, wzrost poziomu życia czy atrakcyjniejszy rynek pracy.” – podsumowuje dr Katarzyna Dębowska, kierowniczka zespołu foresightu gospodarczego PIE.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl